

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen, Kemi og Fødevarekvalitet
Sagsnr.: 2013-29-221-02031/Dep sagsnr: 24079
Den 17. marts 2014
FVM 255

REVIDERET GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 om fødevareinformation til forbrugerne for så vidt angår definitionen af »industrielt fremstillede nanomaterialer« (delegeret retsakt)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til en delegeret forordning om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 om fødevareinformation til forbrugerne for så vidt angår definitionen af "industrielt fremstillede nanomaterialer". Opdateringen sikrer, at definitionen er i overensstemmelse med Kommissionens generelle henstilling om definition af nanomaterialer og præciserer, hvad der forstås ved industrielt og bevidst fremstillet nanomateriale. Den delegerede retsakt vurderes ikke at have konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Rådets Juridiske Tjeneste vurderer, at Kommissionen ved at undtage allerede godkendte tilsætningsstoffer fra definitionen af bevidst fremstillede nanomaterialer overskrider delegationsbeføjelsen i basisretsakten. Regeringen forholder sig positivt til forslaget, men lægger afgørende vægt på, at Kommissionen ikke overskrider sine beføjelser i forhold til vedtagelsen af den delegerede retsakt.

Baggrund

Kommissionen har vedtaget forslag om forordning om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 om fødevareinformation til forbrugerne for så vidt angår definitionen af "industrielt fremstillede nanomaterialer". Forslaget er modtaget i dansk sprogversion 18. december 2013.

Forslaget er vedtaget af Kommissionen med hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 om fødevareinformation til forbrugerne, artikel 18, stk. 5, som en delegeret retsakt. Den delegerede retsakt kan kun træde i kraft, hvis Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse indenfor en frist på 2 måneder. Fristen for indsigelse kan forlænges med 2 måneder efter anmodning fra enten Europa-Parlamentet eller Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med simpelt flertal. Rådet træffer beslutning om indsigelse med kvalificeret flertal.

Forslaget forventes sat til afstemning på et kommende rådsmøde.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Ifølge forordning (EU) nr. 1169/2011 om fødevarerinformation til forbrugerne (mærkningsforordningen), skal alle fødevarer ingredienser, der er til stede i form af industrielt fremstillet nanomateriale, fra december 2014 være mærket med ordet "nano" i parentes efter ingrediensens navn.

Mærkningsforordningen indeholder desuden en definition af "industrielt fremstillet nanomateriale". I henhold til forordningens artikel 18, stk. 5, kan Kommissionen ved hjælp af delegerede retsakter justere og tilpasse definitionen af "industrielt fremstillet nanomateriale" i forhold til den tekniske og videnskabelige udvikling eller til definitioner, der er opnået enighed om på internationalt plan.

Hensigten med det fremsatte forslag er at opdatere definitionen af industrielt fremstillet nanomateriale i forhold til den definition af nanomaterialer, der gives i Kommissionens henstilling 2011/696/EU, og som afspejler den tekniske og videnskabelige udvikling til dato. Med forslaget præciseres det, at eftersom definitionen i forordningen henviser til industrielt fremstillede nanomaterialer omfatter den ikke naturlige eller tilfældigt opståede nanomaterialer i fødevarer. Herudover indeholder forslaget en præcisering af, hvad der forstås ved, at et nanomateriale er "bevidst fremstillet".

Udtalelser

Europa Parlamentet har 12. marts 2014 afvist den delegerede retsakt, fordi forslaget undtager eksisterende industrielt fremstillet nanomateriale forekommende i allerede godkendte tilsætningsstoffer fra at blive mærket.

Gældende dansk ret

Forslaget vedrører ændring af forordning (EU/EF) nr. 1169/2011 om fødevarerinformation til forbrugerne. Ændringen vil være direkte gældende i Danmark, og forventes ikke at medføre andre ændringer af lovgivningen.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU og medfører ikke administrative konsekvenser for myndigheder eller erhvervslivet.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Fagligt Fælles Forbund - 3F kan støtte den foreslåede opdatering af industrielt fremstillede nanomaterialer.

Landbrug & Fødevarer kan støtte den foreslåede opdatering af definitionen af industrielt fremstillede nanomaterialer.

De Samvirkende Købmænd (DSK) er enig i, at definitionen af, hvilke ingredienser der skal mærkes med "nano" i ingredienslisten, skal opdateres, så den stemmer overens med den tekniske og videnskabelige udvikling og er i overensstemmelse med definitionen, brugt i andre sammenhænge i lovgivningen, hvor det er relevant. DSK har ingen bemærkninger til den nye definition.

DI Fødevarer kvitterer for, at der med det foreliggende forslag til definition er fokuseret på ingredienser, hvor nanomaterialet bevidst er fremstillet i nanostørrelse (industrielt fremstillede nanomaterialer). Det betyder, at ingredienser, der har været anvendt i årtier, ikke skal til at mærkes med "nano". Samtidig finder DI Fødevarer det positivt, at tilsætningsstoffer opført på de EU lister, der er omhandlet i forordning 1333/2008 ikke betragtes som industrielt fremstillede nanomaterialer, og dermed er undtaget for mærkning med nano i ingredienslisten.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen forholder sig positivt til forslaget, idet det opdaterer definitionen til den seneste videnskabelige udvikling og samtidig præciserer, hvordan definitionen i forhold til mærkningsreglerne skal forstås. Regeringen vil endvidere kunne støtte, at definitionen af "bevidst fremstillede nanomaterialer" udvides til at omfatte "industrielt fremstillet nanomateriale" forekommende i allerede godkendte tilsætningsstoffer.

Regeringen har noteret sig Rådets Juridiske Tjenestes vurdering af, at Kommissionen ved at undtage allerede godkendte tilsætningsstoffer fra definitionen af bevidst fremstillede nanomaterialer overskrider delegationsbeføjelsen i basisretsakten.

Regeringen agter på den baggrund at lægge afgørende vægt på, at Kommissionen ikke overskrider sine beføjelser i forhold til vedtagelsen af den delegerede retsakt.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af Rådets Juridiske Tjenestes vurdering af, at Kommissionen har overskredet sin delegationsbeføjelse har en række medlemsstater taget forbehold for deres endelige stillingtagen til forslaget. Det er derfor usikkert om der vil være tilslutning til forslaget i Rådet.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 17. januar 2014.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.